

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121205896
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7121205896.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Stolárovej a členiek JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XX, zast.: Hagyar & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčkova 8/A, proti žalovanej: E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., B. XX (matka mal. E. F., nar. X.X.XXXX), zast.: JUDr. Martina Řeřichová PhD. advokátka s.r.o., so sídlom v Humennom, Námestie slobody 13/25, o zrušenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 31. januára 2023, č.k. 23C/23/2021-427

rozhodol:

O d m i e t a odvolanie.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Okresný súd Košice I (ďalej aj súd prvej inštancie alebo aj súd) napadnutým uznesením návrh na zrušenie neodkladného opatrenia vo vzťahu medzi žalobcom a maloletým E. F. zamietol a žalovanej voči žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.
- Rozhodol tak o návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal zrušenia neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 15.1.2020 č.k. 35C/1/2020-46, ktorým vo výroku II. bolo uložené nepribližovať sa k maloletému E. F. na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov. Žalobca návrh odôvodnil tým, že tvrdenia matky maloletého, na ktorých bolo založené predmetné neodkladné opatrenie sú nepravdivé, účelové a nezakladajú sa na pravde, keď matka zneužíva neodkladné opatrenie na to, aby mu nemusela odovzdať maloletého A. F. ako jeho biologického syna.
- O predmetnom návrhu, ktorý bol pôvodne podaný tiež voči výroku I. uznesenia súdu zo dňa 15.1.2020, bolo rozhodnuté uznesením súdu zo dňa 24.2.2022 tak, že súd neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice I č.k. 35C/1/2020-46 zo dňa 15.1.2020 zrušil a súčasne rozhodol o trovách konania. Na základe odvolania podaného žalovanou odvolací súd uznesením zo dňa 15.7.2022 č.k. 5Co/145/2022-376 rozhodol tak, že potvrdil uznesenie vo výroku I. v časti zrušenia neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 35C/1/2020-46 zo dňa 15.1.2020 týkajúcej sa povinnosti žalobcu nepribližovať sa k E. F., nar. XX.X.XXXX a to na vzdialenosť menšiu než 20 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, trestnom konaní a v priestupkovom konaní. Súčasne uznesenie vo výroku I. v prevyšujúcej časti a vo výroku II. vo vzťahu medzi žalobcom a maloletým E. zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a napokon odvolací súd potvrdil uznesenie vo výroku II. vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou (výrokom III.), odmietol odvolanie žalovanej voči uzneseniu vo výroku III. (výrokom IV.) a vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrokom V).

4. Po vrátení veci súd opätovne posúdil predmetný návrh žalobcu v časti požadovaného zrušenia neodkladného opatrenia nariadeného vo vzťahu k maloletému E., pričom vec posúdil podľa § 325 ods. 2 písm. h), § 334, § 339, § 391 ods. 2 CSP a čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, keď v tejto časti návrh žalobcu na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko neodpadli dôvody nariadeného neodkladného opatrenia uvedené v § 325 ods. 2 písm. h) CSP.

5. Z lekárskejších správ citovaných v odôvodnení rozhodnutia súd ustálil, že psychický stav a psychické zdravie maloletého E. sa zlepšuje, avšak stále ide o ťažko traumatizované dieťa, ktoré vzhľadom k svojmu veku a psychickému zaťaženiu vyjadriť svoj hlboko zakorenený nenávisťný, výsostne odmietavý, negativistický postoj k žalobcovi, spôsobujúci mu bez pochyb duševnú traumu a teda celkovo ohrozenie jeho duševného zdravia. Súd teda vychádzal a svoje rozhodnutie založil na obsahu vyššie uvedených lekárskejších správ, ktorých aktuálnosť žalobca v zastúpení svojim pôvodným právnym zástupcom namietol v odvolacom konaní. Súd s argumentáciou žalobcu, že správy a dôkazy predložené žalovanou v odvolaní nie sú aktuálne, musel čiastočne súhlasiť, pretože s lekárskejšími správami zo dňa 3.7.2019, 25.10.2019, 29.1.2020 sa súd vysporiadaval ešte pre samotným nariadením neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 15.1.2020 a následne v konaní o prvom návrhu žalobcu na zrušenie neodkladného opatrenia, o ktorom súd rozhodol uznesením zo dňa 17.4.2020. Z uvedeného dôvodu súd zobral pri rozhodovaní do úvahy iba ďalšie lekárske správy a najmä z úplne posledného obdobia roku 2022 (po rozhodnutí súdu o prvom návrhu žalobcu na zrušenie neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 17.4.2020), ktoré vyhodnotil v kontexte s právnym názorom súdu druhej inštancie a mal za to, že naozaj je konštatovaný zlepšený psychický status maloletého, a že je tomu tak len z dôvodu eliminácie patologických vplyvov, pričom prejavy traumatizácie ešte pretrvávajú, čo je ustálené stanovením diagnózy maloletému - Emočná porucha u závažne traumatizovaného dieťaťa /sex.zneužívanie dieťaťa/, Posttraumatická stresová porucha. Podľa názoru súdu od dátumu podania žalobcu v odvolacom konaní namietajúcom neaktuálnosť lekárskejších do opätovného rozhodnutia súdu uplynul dostatok času (niekoľko mesiacov) na uplatnenie akýchkoľvek prostriedkov procesného útoku, resp. na vyjadrenie sa k ďalším lekárskejším správam zo dňa 27.5.2020, 21.9.2020, 29.4.2022 a 16.5.2022 predložených žalovanou pred a v odvolacom konaní a doručených žalobcovi ešte pred rozhodnutím súdu druhej inštancie zo dňa 15.7.2022 a to s poukazom na názor vyslovený súdom druhej inštancie.

6. Ponechanie nariadeného neodkladného opatrenia zákazu priblíženia sa žalobcu k maloletému E. F., ktorý nie je biologickým dieťaťom žalobcu nemôže tak žalobcovi spôsobiť žiadnu a už vôbec nie neprimeranú ujmu a zároveň je nepochybne v záujme maloletého dieťaťa za účelom ochrany jeho duševnej integrity spočívajúcej v predchádzaní situácií ohrozenia jeho psychického zdravia, respektíve prehlbovania jeho nepriaznivého duševného zdravia. Pokiaľ žalobca dôvodil, že žalovaná využíva ich spoločného biologického syna A. F. ako nástroj riešenia problému, považoval označený znalecký posudok č. 36/2019 za dôkaz nepodstatný v predmetnom konaní, pretože obsahuje iba psychologické posúdenie tam uvedených osôb: maloletý A. F., maloletá G. G., matka E. F. a otec A. B. a keď jeho obsahom nie je posúdenie maloletého E. F., resp. psychologické posúdenie vzťahu medzi ním a žalobcom. Taktiež aj ostatné dôkazy týkajúce sa maloletého A. F., či samotnej matky E. F. (podnet žalobcu na odobratie vodičského preukazu, uznesenie NS SR 7Cdo/3/2022 atď.) nie sú pre predmetné rozhodnutie relevantné. Taktiež ostatné predložené dôkazy žalobcom neboli spôsobilé vyvrátiť záver súdu o neodpadnutí dôvodov a potrebe ponechania nariadeného neodkladného opatrenia a teda nemali pre rozhodovanie súdu relevanciu k rozhodovaniu o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia, pretože je zrejmé, že súd z lekárskejších správ týkajúcich sa zdravotného stavu maloletého E., kde je stále konštatovaná Emočná porucha u závažne traumatizovaného dieťaťa /sex.zneužívanie dieťaťa/, Posttraumatická stresová porucha), pričom o zmene tohto stavu maloletého súd v čase rozhodovania nemal žiadnu vedomosť, mohol ustáliť, že duševná integrita maloletého E. F. z dôvodov možných kontaktov žalobcu a maloletého, je stále ohrozená a teda neboli splnené zákonné podmienky na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia. Uvedeným sa zachová vylúčenie akékoľvek kontaktu žalobcu s maloletým dieťaťom a to aj nesexuálneho charakteru, nakoľko je to plne v záujme tohto maloletého dieťaťa, ktoré je traumatizované už pri akomkoľvek náznaku či spomenutí osoby žalobcu.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil aplikáciou § 257 CSP s akcentom na tú skutočnosť, že žalovanej v podstate žiadne trovy reálne nevznikli, keďže hoci je zastúpená právnou zástupkyňou, pretože jej právna zástupkyňa bola ustanovená rozhodnutím Centra právnej pomoci a jej odmena v prípade rozhodnutia súdu bude priznaná v zmysle § 15 ods. 2 zák. č. 327/2005 Z.z. práve týmto centrom.

8. Proti predmetnému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP a navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice I z 15. januára 2020 č. k. 25C/1/2020 vo výroku, ktorým žalobcovi bolo uložené nepribližovať sa k maloletému E. F. na vzdialenosť menšiu než 20 m, zruší. Odvolanie podal predovšetkým z dôvodu, že nikdy v minulosti žiadnym spôsobom svojim konaním neohrozil ani neporušil záujmy maloletého E. F. a žiadne podozrenia vyslovené žalovanou v tejto súvislosti sa nikdy nepotvrdili a naopak boli vyvrátené a všetky dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, tak odpadli.

9. Žalovaná na výzvu súdu k podanému odvolaniu navrhla uznesenie ako vecne správne potvrdiť majúci za to, že odvolacie dôvody sú účelové a nezakladajú sa na pravde, keď viacerí odborníci potvrdili, že stav maloletého E. je zapríčinený konaním žalobcu, z čoho má maloletý následky pretrvávajúce doposiaľ. V prípade zrušenia nariadeného neodkladného opatrenia je veľká pravdepodobnosť hraničiaca s istotou, že žalobca bude pokračovať v protiprávnom konaní vo vzťahu k maloletému E. a každý jeho kontakt s ním bude mať za následok závažnejšie dôsledky na zdravotný stav maloletého, ktorý si už dosť vytrpel a zákaz priblíženia zo strany žalobcu k nemu je aspoň nejaká forma ochrany, ktorú maloleté dieťa vníma a zaslúži si ju.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd skôr, než pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého uznesenia, zaoberal sa otázkou prípustnosti podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

11. Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

12. Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

13. Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

14. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Citované ustanovenie § 357 CSP predstavuje zákonnú úpravu obsahujúcu taxatívny výpočet uznesení súdu prvej inštancie, proti ktorým je odvolanie prípustné.

16. Vychádzajúc z § 357 písm. e) CSP, jeho doslovný výklad vedie k záveru, že proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, odvolanie nie je prípustné, lebo to je prípustné len proti uzneseniu, ktorým bolo neodkladné opatrenie zrušené, teda bolo vyhovené návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia.

17. Použitím základného výkladového pravidla stanoveného v čl. 3 ods. 2 CSP a dôvodovej správy k nemu, prirodzenou je interpretácia normatívneho textu v súlade s lexikálnymi, gramatickými a syntaktickými pravidlami (gramatický výklad), avšak prioritizuje sa tzv. objektívny teleologický výklad, t.j.

výklad podľa účelu a zmyslu zákona. Každé ustanovenie CSP je potrebné vykladať ústavnokonformne a eurokonformne, rešpektujúc judikatúru ESLP a Súdneho dvora EÚ.

18. Pokiaľ citované ustanovenie § 357 CSP taxatívnym výpočtom stanovuje prípustnosť odvolania voči uzneseniu súdu prvej inštancie, uvedené súčasne znamená, že proti uzneseniam nevyzmenovaným v § 357 CSP odvolanie prípustné nie je. Ak by sme pripustili iný výklad, dopustili by sme sa protizákonného rozšírenia podania odvolania o ďalšie uznesenie, ktoré zákon neurčuje.

19. Nie je možné prijať výklad, že ide „o rozhodnutie o návrhu“ na zrušenie neodkladného opatrenia, lebo keby zákonodarca mal takýto úmysel, tak by to výslovne vyjadril, ako napr. v písm. d) cit. ustanovenia, keď uviedol, že „...o návrhu na nariadenie...“. Preto odvolací súd prijal jednoznačný záver, že odvolanie možno podať len voči uzneseniu, ktorým rozhodol o zrušení nariadeného neodkladného opatrenia.

20. Na uvedenom závere nemení nič ani okolnosť, že súd v napadnutom uznesení dal nesprávne poučenie, pretože z judikatúry NS SR vyplýva, že mylné poučenie o tom, že je prípustný opravný prostriedok, nezakladá právo na jeho uplatnenie, keďže prípustnosť je ex lege vylúčená (NS SR sp. zn. 5Sžf 47/2010).

21. Napokon odvolací súd poukazuje na rozhodovaciaj prax odvolacích súdov, podľa ktorej odvolacie súdy odmietajú odvolania podané proti uzneseniam súdov prvej inštancie, ktorými súdy zamietli návrh na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia podľa § 334 CSP, argumentujúc, že ide o odvolanie podané proti uzneseniu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (napr. uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/71/2021, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/4/2023, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8CoP/9/2022).

22. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. c) CSP odmietol.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP aplikovaním § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP. Žalobca ako neúspešná strana sporu v odvolacom konaní by bol podľa výsledku odvolacieho konania povinný nahradiť vzniknuté trovy odvolacieho konania protistrane, súčasne neodpadol dôvod prihliadnúť na okolnosť, ktorú zohľadnil už samotný súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania, a to, že žalovaná je síce v konaní zastúpená advokátkou, táto jej ale bola ustanovená Centrom právnej pomoci. Žalovanej v podstate žiadne trovy reálne nevznikli, pretože hoci je zastúpená právnu zástupkyňou, jej právna zástupkyňa bola ustanovená rozhodnutím Centra právnej pomoci a jej odmena v prípade rozhodnutia súdu bude priznaná v zmysle § 15 ods. 2 zák. č. 327/2005 Z.z. práve týmto centrom. Preto ide o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý odôvodňuje nepriznanie trov úspešnej protistrane cez aplikáciu § 257 CSP, na základe čoho odvolací súd stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).